KANAAL van AMSTERDAM naar de NOORDZEE.

Doorgraving buiten de Noordzeesluizen (Julij 1871).

Doorgraving buiten de Noordzeesluizen, 1871

Foto: Wegner & Mottu (Koninklijke Verzamelingen)

"Holland op zijn smalst" noemde men het zes kilometer brede duingebied dat de Noordzee van het IJ als uitloper van de Zuiderzee scheidde. Het werd lange tijd als dwaasheid beschouwd om een kanaal dwars door de duinen te graven. "Zo'n risico moet U niet willen nemen", peperde ingenieur Jan Blanken koning Willem I in 1816 bijvoorbeeld in. In 1865 kwamen ruim duizend Hollandse, soms wat opstandige polderjongens, gewapend met schop en kruiwagen, om de brede en ongeveer zeventien meter hoge duinen toch weg te graven en de verbinding tot stand te brengen. Zij werkten voor lage lonen in barre omstandigheden. In 1866 sloeg het noodlot toe toen tientallen arbeiders aan de cholera overleden. Pas na dit karwei kon worden begonnen met de sluizenbouw en het verdiepen van de toegang tot de Noordzee, wel met behulp van eenvoudige stoomgraafmachines, baggermolens en ander materieel.